

СЕКЦІЯ І

Аналітично-практичні напрямки економіки та природокористування

УДК 334: 504

Басараб Вікторія Вадимівна

студентка 1 курсу

Східноєвропейського національного університету

імені Лесі Українки

Науковий керівник : Стрішенець О. М.

д. е. н., професор Східноєвропейського

національного університету імені Лесі Українки

ОСОБЛИВОСТІ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

У процесі розвитку суспільства постійно виникає дисбаланс між зростаючими потребами людей та обмеженими можливостями біосфери. Найбільший негативний вплив на навколишнє природне середовище виникає внаслідок діяльності промислових підприємств. Сучасне промислове підприємство не має замкнутого характеру, це – відкрита соціально-економічна система, тобто воно характеризується певним взаємозв'язком та впливом на суб'єкти зовнішнього середовища, зокрема природне середовище, причому такий вплив може бути як позитивним, так і негативним. Щодо довкілля, то на нього, на відміну від інших суб'єктів зовнішнього середовища, промислове підприємство впливає виключно негативно, хоча саме природне середовище є джерелом надходження до підприємства сировини, з якої після певної кількості стадій обробки отримують кінцевий продукт. Разом з цим на всіх стадіях промислового виробництва у довкілля викидаються різноманітні шкідливі речовини, що нерідко є небезпечними для людини і живих організмів. Динамічне зростання виробництва та споживання природних ресурсів у процесі розгортання НТР та інтенсифікації виробництва в Україні призвели до ситуації, яка характеризується невідповідністю розвитку виробничих сил та виробничих відносин даного способу виробництва і ресурсно-екологічних можливостей біосфери, тобто до екологічної кризи.

Проблеми стану довкілля, його погіршення, необхідності активізації діяльності щодо зниження антропогенного навантаження на природне середовище сьогодні є актуальними та обговорюваними на різних щаблях. Власне важливість питань природокористування залишається незмінною протягом останніх десятиліть. Даною проблемою цікавились такі видатні вчені

В.І. Вернадський, Е. Леруа, Г.Р. Пригожин, Н.Ф. Реймерс, С.Г. Струмилін.[Г. с. 215-221]

Незалежно від виду виробництва та характеру діяльності підприємство виступає основним елементом, що впливає на забруднення навколишнього середовища і виснаження природних ресурсів. Так підприємства перетворюють майже всі компоненти природи, а в атмосферу, водойми і ґрунт надходять тверді промислові відходи, стічні води, гази, різні за розмірами і хімічним складом аерозолі. Тому саме від природоохоронної діяльності підприємства, залежить збереження навколишнього природного середовища. Основу природоохоронної діяльності підприємства становить конкретизація і виконання принципів.[2. с. 198-206.] До таких принципів, перш за все, відносяться:

- забезпечення сприятливих умов для життя і здоров'я громадян;
- охорона, раціональне використання і відтворення природних ресурсів як необхідних умов забезпечення сприятливого навколишнього середовища та екологічної безпеки;
- відповідальність за порушення законодавства України про охорону навколишнього середовища і т.д.

Існує два напрямки природоохоронної діяльності підприємств. Перший — очищення шкідливих викидів. Однак цей шлях недостатньо ефективний, оскільки за його допомогою не завжди вдається повністю припинити надходження шкідливих речовин в біосферу. До того ж скорочення рівня забруднення одного компонента навколишнього середовища призводить до посилення забруднення другого. Наприклад, встановлення вологих фільтрів для газоочищення дозволяє скоротити забруднення повітря, але призводить до збільшення ступеня забруднення води. Вловлені з газів та стічних вод речовини отруюють значні площі землі.

Для досягнення високих екологоекономічних результатів необхідно процес очищення шкідливих викидів поєднати з процесом утилізації вловлених речовин, що зробить можливим об'єднання першого напрямку з другим — усунення причин забруднення. Реалізація цього напрямку вимагає розробки маловідходних, а в перспективі й безвідходних технологій виробництва, котрі дозволяють комплексно використовувати вихідну сировину та утилізувати максимум шкідливих для біосфери речовин.

Природоохоронні заходи - це природоохоронна діяльність, спрямована на суттєве покращення стану навколишнього середовища або на створення умов її поліпшення. Виділяють наступні різновиди природоохоронних заходів:

- науково-дослідні: дослідження та розробки в галузі створення природоохоронного устаткування, екологічно чистих технологій, екологічно безпечної продукції;
- освітньо-виховні: здійснення системи безперервної екологічної освіти та виховання;

• організаційно-управлінські: розробка екологічної політики підприємства, впровадження системи екологічного менеджменту підприємства, застосування екологічного маркетингу.

До природоохоронної діяльності підприємства відносяться створення і впровадження маловідходних, безвідходних та енергозберігаючих технологій, будівництво та експлуатація очисних та знешкоджуючих обладнання і споруд, контроль за станом природного середовища і т.д. Таким чином, природоохоронна діяльність, спрямована на рішення такої важливої соціально-економічної задачі як охорона навколишнього середовища, є невід'ємною, але відособленою частиною господарської діяльності товариства.

Список використаної літератури

1. Стрішенець О. М. Становлення економічної відповідальності бізнесу в Україні/О. М. Стрішенець, А. М. Колосок// Актуальні проблеми економіки.-2016.- №5(179)-с. 215-221.
2. Павлов К. В. Принципи інтегрованого управління економічно безпечним природокористуванням/К. В. Павлов, К. М. Федина// Збірник наукових праць. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування/(економіка). Випуск №4- Рівне, НУВГП,2016.-с. 198-206.

УДК 331.556.4

Березко Ірина Іванівна

студентка I курсу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Науковий керівник: Ліщук В. І.

доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ МІЖНАРОДНИХ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Актуальність проблеми міжнародної міграції в умовах поглиблення глобалізаційних процесів значно зросла. Масштаби, причини та наслідки міжнародних міграційних процесів для світової економіки досліджуються фахівцями різних наук. Збільшення масштабів міграційних потоків призвело до загострення існуючих проблем й появи нових, як для самих мігрантів, так і для країн донорів та країн-реципієнтів. Дослідженню питань сучасного стану міграції в Україні та визначенню шляхів вдосконалення державної міграційної політики в умовах глобалізації було присвячено роботи багатьох зарубіжних та вітчизняних вчених, серед яких В.С. Васильченко, О.В. Лібанова, С.П. Калініна, Ю.Г. Пуригіна, І.П. Ольшевська, І.А. Лапшина, Н.А. Трофимова, В.А. Разумовська, Л.Л. Рибаківський та ін., проте деякі аспекти потребують подальших розробок. Тому дослідження зарубіжного досвіду врегулювання проблем мігрантів та впровадження ефективних елементів механізму регулювання міграції у вітчизняну систему набувають актуального значення [1].